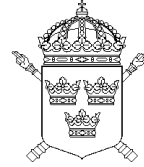

Åklagarmyndighetens författningssamling

Åklagarmyndighetens allmänna råd för bevakning av frister i ärenden med anhållna;

ÅFS 2005:28

Utkom från trycket
den 29 december 2005

beslutade den 29 december 2005.

Åklagarmyndigheten meddelar med stöd av 3 § förordningen (2004:1266) med instruktion för Åklagarmyndigheten följande allmänna råd.

24 kap. 12 § rättegångsbalken

Den 1 februari 1996 ändrades de frister som gäller för åklagaren att begära en anhållen person häktad (prop. 1995/1996:21, NJA II 1995 s. 404 f).

En häktningsframställning skall enligt 24 kap. 12 § rättegångsbalken göras utan dröjsmål och senast klockan tolv tredje dagen efter anhållningsbeslutet. Har anhållningsbeslutet meddelats i den misstänktes frånvaro, skall som dag för beslutet anses dagen då beslutet verkställdes. Görs inte någon häktningsframställning inom föreskriven tid, skall åklagaren omedelbart häva anhållningsbeslutet.

Skyndsamhetskravet

Det bör särskilt noteras att häktningsframställningen skall vara domstolen till handa inom den föreskrivna fristen.

Tidsfristen på tre dagar är den yttersta gräns inom vilken åklagaren har att ta ställning till om den anhållne skall begäras häktad eller om anhållandet skall hävas. Det innebär inte att man regelmässigt kan avvakta med att ta ställning i frågan till tredje dagen. Tvärtom skall frågan alltid handläggas med den skyndsamhet som är möjlig. Kravet på att häktningsframställningen skall göras utan dröjsmål innebär att en sådan framställning skall ges in till domstolen så snart som det finns grund för häktning och något av de särskilda häktningsskälen föreligger. Om utredningen nått "en tillräcklig grad av fullbordan" kan åklagaren inte dröja med sin häktningsframställning i det enda syftet att om möjligt undvika en förhandling på en helgdag. Den ansvarige åklagaren har alltså att fortlöpande pröva om förutsättningar för ett ställningstagande i frågan om häktning eller frigivande är för handen.

Det bör påpekas att det nu sagda gäller även i jour- och beredskaps-situationer. I fråga om handläggningen av tvångsmedelsfrågor under jour och beredskap finns det också anledning att erinra om Åklagar-myndighetens föreskrifter om åklagares jour- och beredskapstjänstgö-ring (ÅFS 2005:17).

Överlämnande av mål mellan åklagare

Ett mål med frihetsberövade bör om möjligt lämnas över till en annan åklagare först sedan den åklagare som lämnar över ärendet tagit kontakt med den åklagare som skall överta det och uppmärksammat denne på löpande frister och lämnat den information i övrigt som kan vara nöd-vändig för att den övertagande åklagaren skall bli insatt i ärendet.

Ett direktöverlämnande är dock inte alltid praktiskt möjligt. Det kan t. ex. vara fallet då ansvaret för ett ärende efter en jour eller beredskap övergår till den ordinarie åklagaren. Det får dock inte heller i situationer där praktiska skäl lägger hinder i vägen mot ett direktöverlämnande fö-rekomma att ett mål med frihetsberövade lämnas över till en annan åklagare utan att denne på något sätt blir särskilt uppmärksammat på ärendets karaktär. Det kan t.ex. ske genom framträdande och tydliga markeringar på aktomslaget.

Det är den överlämnande åklagaren som ansvarar för att överlämnand-et görs på ett tillfredsställande sätt. Då handlingar faxas bör en kontroll göras av att faxet tagits emot. Det bör alltid dokumenteras till vem ären-det har överlämnats och hur överlämnandet gått till. En sådan doku-mentering kan t.ex. göras på baksidan av tvångsmedelsblanketten under rubriken "Avrapporterat till".

Notering i anhållningsliggare, m.m.

Enligt 13 § förundersökningskungörelsen skall bl. a. tidpunkten då en häktningsframställning gjorts antecknas i anhållningsliggaren. Det är lämpligt att inte bara datum utan också klockslaget antecknas. Motsva-rande anteckning bör göras på tvångsmedelsblanketten.

För att fristen enligt 24 kap. 12 § rättegångsbalken fortlöpande skall uppmärksammas är det också lämpligt att den åklagare som ansvarar för ärendet då fristen börjar löpa antecknar tidpunkten för fristens utgång, t.ex. på tvångsmedelsblanketten eller på aktomslaget.

Lokala rutiner

Lokala rutiner bör finnas för hur ett överlämnande skall gå till. I enlig-het med vad som sagts under avsnittet "Skyndsambhetskrevet" bör man i största möjliga utsträckning undvika att ett ärende lämnas över till en annan åklagare på tredje dagen utan att något ställningstagande dess-förinnan har skett i häktningsfrågan. Det är särskilt viktigt att lokala ru-

tiner finns för att ett ärende som överlämnas till en annan åklagare på tredje dagen behandlas med absolut förtur så att fristen inte överskrids. Det bör också finnas någon form av system, utformat efter de lokala förhållandena, för en samlad bevakning av tidsfrister i ärenden med frihetsberövade. Det kan t.ex. ske genom dagåklagaren. De lokala rutinerna bör vidare omfatta situationer då förfall inträffar för någon av de berörda åklagarna.

Denna författning träder i kraft den 29 december 2005. Samtidigt upphör RÅFS 1998:6 att gälla.

FREDRIK WERSÄLL

Agneta Blidberg
(Åklagaravdelningen)